Wpłyn. dn. 12/VI godz.
Dzienn. /1924 r.
Załączników
Ref.

Orędownik Urzędowy
POWIATU PUCKIEGO

Wychodzi wedle potrzeby przynajmniej raz w tygodniu. — Przedpłata miesięczna 2 złote polskie. :—: Poszczególny numer 0,30 złp. :—:

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 0,80 złp. od jednołamowego wiersza drobnego druku, reklamy 1,20 złp. od wiersza. :—:

Redakcja: Wydział Powiatowy w Pucku. — Drukiem „Gazety Kaszubskiej“ w Wejherowie.

Nr. 33 | Puck, sobota, dnia 7 czerwca 1924 r. | Rok 38

Treść:

283.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego.

Na mocy art. 1 p. 8, 9, 10, 11 i art. 2 ustawy z dnia 11 stycznia 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 28) i zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 1924 r. stanowię co następuje:

§ 1. Suma emisji marek polskich, znajdujących się w obiegu w dniu rozpoczęcia czynności przez Bank Polski, nie może ulec zwiększeniu.

§ 2. Relację marki polskiej do złotego, jako jednostki monetarnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. 1924 r. Nr. 7 poz. 65 art. 1) ustala się w wysokości 1 800 000 marek polskich za 1 złotego.

§ 3. Do dnia 30 czerwca 1924 r. wszelka zapłata, która winna być uskuteczniona w walucie polskiej, może być dokonywaną stosownie do wyboru dłużnika bądź opiewającemi na złote biletami Banku Polskiego, bądź w markach polskich według relacji, oznaczonej w § 2 niniejszego rozporządzenia. Dłużnik może się również uiścić z długu płacąc monetami polskiemi wzgl. biletami zdawkowemi (§ 6), z zachowaniem przepisów art. 9 rozporządzenia Prez. R. P. z dnia 20 stycznia 1924 r. w przedmiocie systemu monetarnego (Dz. U. R. P. Nr. 7. poz. 65), względnie § 7 niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Od dnia rozpoczęcia czynności przez Bank Polski marki polskie, wpływające tytułem spłaty kredytów, udzielonych przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową nie będą ponownie puszczane w obieg.

§ 5. Począwszy od 1 lipca 1924 r. marka polska przestaje być prawnym środkiem płatniczym.

Poczynając od dnia 1 czerwca 1924 r. Skarb Państwa przystąpi do wymiany marek polskich na bilety Banku Polskiego oraz monety względnie bilety zdawkowe (§ 6). Obowiązek dokonywania wymiany ustaje z dniem 31 maja 1925 r.

Szczegółowe terminy oraz warunki wymiany ustali Minister Skarbu w drodze rozporządzenia.

§ 6. Upoważnia się Ministra Skarbu do emisji biletów zdawkowych na sumę nie wyżej 150 miljonów złotych, w odcinkach wartości nie wyżej 2 złotych.

Do tego celu będą użyte również bilety z napisem „Bank Polski“, opiewające na jeden złoty i dwa złote. Za emisję tych biletów ponosi odpowiedzialność wyłącznie Skarb Państwa.

Bilety zdawkowe będą zastąpione monetami zdawkowemi w terminie przewidzianym w § 8 niniejszego rozporządzenia, nie wyłączając biletów zdawkowych, opiewających na jeden złoty i dwa złote z napisem „Bank Polski“.

§ 7. Bilety zdawkowe stanowią prawny środek płatniczy, mający moc umarzania zobowiązań do kwoty 10 złotych przy każdej wypłacie.

Kasy skarbowe przyjmują bilety zdawkowe w każdej ilości przy wszelkich wpłatach z wyjątkiem tych wpłat, które w myśl obowiązujących przepisów winny być uiszczane w złocie.

§ 8. Z dniem 1 stycznia 1925 r. bilety zdawkowe przestają być prawnym środkiem płatniczym.

Poczynając od dnia 1 listopada 1924 r. Skarb Państwa przystąpi do wymiany biletów zdawkowych na monety zdawkowe względnie

bilety Banku Polskiego. Obowiązek dokonania wymiany ustaje z dniem 31 stycznia 1925 r.

Szczegółowe terminy oraz warunki wymiany ustali Minister Skarbu w drodze rozporządzenia.

§ 9. Przyjęte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia sposoby przerachowania jednostek obliczeniowych na marki polskie lub złote we wszelkiego rodzaju zobowiązaniach, zawartych w dokumentach i aktach prawnych, w decyzjach i wyrokach sądowych, wekslach i papierach wartościowych, jak również wpisach do ksiąg hipotecznych i innych rejestrów publicznych — nie ulegają zmianie skutkiem niniejszego rozporządzenia.

Upoważnia się Ministra Skarbu do wydawania rozporządzeń w przedmiocie ustalania kursów jednostek obliczeniowych w celu ułatwienia przerachowań przewidzianych w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu.

§ 10. We wszystkich ustawach i rozporządzeniach wyrazy „złoty frank“, „równowartość złotego franka“, „złoty równy frankowi złotemu“ i „złoty polski“ — zastępuje się wyrazem „złoty“.

§ 11. Z dniem rozpoczęcia czynności przez Bank Polski, Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa przechodzi w stan likwidacji.

Sposób, warunki i bliższe szczegóły likwidacji ustali Minister Skarbu.

§ 12. Upoważnia się Ministra Skarbu do zawarcia z Bankiem Polskim umowy w przedmiocie aljenacji majątku Skarbu Narodowego oraz majątku, znajdującego się w posiadaniu Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

§ 13. Upoważnia się Ministra Skarbu do uskutecznienia w drodze rozporządzeń, wydawanych w porozumieniu z właściwymi Ministrami, przerachowania na złote sum pieniężnych, wyrażonych w ustawach i rozporządzeniach w rublach rosyjskich, markach niemieckich, koronach austrjacko-węgierskich i markach polskich.

§ 14. Tracą moc obowiązującą:

a) Art. 130 ustawy o spółdzielniach z dnia 29października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 733) w brzmieniu ustawy z dnia 4 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 135 poz. 1119);
b) Art. 2, 3 i 9 ustawy z dnia 6 grudnia 1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin, niektórych innych dochodów publicznych oraz kredytów, udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe (Dz. U. R. P. Nr. 127 poz. 1044);
c) Ustawa z dnia 9 maja 1919 r. w przedmiocie wymiany znaków obiegowych, znajdujących się na ziemiach polskich (Dz. P. P. P. Nr. 41 poz. 296);
d) Art. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. o środkach naprawy państwowej gospodarki skarbowej (Dz. U. R. P. Nr. 103 poz. 741).

§ 15. O dniu rozpoczęcia przez Bank Polski Minister Skarbu poda do wiadomości publicznej przez obwieszczenie w Dzienniku Ustaw.

Obwieszczenie to winno się ukazać przynajmniej na trzy dni przed dniem rozpoczęcia czynności przez Bank Polski.

§ 16. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

§ 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem rozpoczęcia czynności przez Bank Polski, za wyjątkiem § 15, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: S. Wojciechowski
Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu: W. Grabski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.
Puck, dnia 20. 4. 1924 r.
Starosta: Lipski.

284.
Rozporządzenie
Ministra Skarbu z dnia 27. maja 1924 r. o wymianie marek polskich.

Na podstawie § 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P Nr. 34, poz. 351) zarządza się co następuje:

§ 1. Z dniem 1. czerwca 1924 roku Skarb Państwa przystępuje do wymiany marek polskich na bilety Banku Polskiego oraz monety, względnie bilety zdawkowe. Wymiana ta w terminie do 30 listopada 1924 r. dokonywana będzie przez Centralną Kasę Państwową, kasy skarbowe, oddziały Banku Polskiego oraz Kasę Rządową w Gdańsku, poczynając zaś od dnia 1 grudnia 1924 r. do 31 maja 1925 r. jedynie przez Centralną Kasę Państwową oraz oddziały Banku Polskiego.

§ 2. W terminie do 30 listopada 1924 r. marki polskie będą przyjmowane przez kasy skarbowe przy uiszczaniu wszelkich należności.

§ 3. Banknoty, wpłacane zgodnie z § 1 i 2 niniejszego rozporządzenia, winny być posortowane i ułożone w związki jednej wartości.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1924 roku.

Minister Skarbu: W. Grabski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.
Puck, dnia 2. 6. 1924 r.
Starosta: Lipski.

285.
Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 marca 1924 r. w przedmiocie zmiany rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 28 lutego 1924 r. w przedmiocie wypuszczenia serji I premjowej pożyczki dolarowej.

Na podstawie §§ 1 i 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 stycznia 1924 r. w przedmiocie wypuszczenia serji I premjowej pożyczki dolarowej (Dz. U. R. P. Nr. 12 poz. 103), zarządza się co następuje:

§ 1. Ustęp drugi § 4 rozporządzenia z dnia 28 lutego 1924 r. w przedmiocie wypuszczenia serji I premjowej pożyczki dolarowej (Dz. U. R.

P. Nr. 21 poz. 229) otrzymuje brzmienie następujące:

„Obligacje serji I premjowej pożyczki dolarowej zaopatrzone będą w cztery kupony półroczne, płatne dnia 1 września 1924 r., 1 marca i 1 września 1925 r. oraz 1 marca 1926 r.“.

§ 2. § 9 pomienionego powyżej rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:

„Ułamki dolara będą wpłacane i wypłacane w sposób przewidziany w § 5 ustępie 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 stycznia 1924 r. w przedmiocie wypuszczenia serji I premjowej pożyczki dolarowej (Dz. U. R. P. Nr. 12 poz. 103)“.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: W. Grabski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 20. 4. 1924 r.

Starosta: Lipski.

286.
Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego z dnia 22. 5. rb. dot. kursu podkowniczego.

Następny kurs podkowniczy w Toruniu rozpocznie się 1. 7. br. następny zaś w Starogardzie dnia 1. 6. br.

Zgłoszenia kandydatów na kurs podkowniczy w Toruniu należy przedkładać na ręce technicznego Kierownika szkoły podkowniczej p. Dąbrowskiego w Toruniu, a na kurs przy szkole podkowniczej w Starogardzie do Pana Cechmistrza Gołębiewskiego w Starogardzie.

Od kandydatów chcących brać udział w kursie tym wymaga się ukończenia lat 19-tu i przedłożenia świadectwa czeladnika kowalskiego. Kurs trwa 3 miesiące, a nauka jest bezpłatna. Koszta utrzymania podczas brania udziału w kursie ponosi kandydat osobiście.

Za Wojewodę: Dr. Gracz.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 31. maja 1924 r.

Starosta: Lipski.

287.
Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego z dnia 22. 5.r b. dot. terminu urzędowania Wojew. Komisji badania samochodów i egzaminowania szoferów.

Podaje do wiadomości, że Wojewódzka Komisja do badania pojazdów mechanicznych oraz egzaminowania kandydatów na kierowców będzie urzędowała w czerwcu w dniach 6 - 17 i 27. a w lipcu dnia 8.

Maćkowski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 31. 5. 1924 r.

Starosta: Lipski.

288.
Okólnik Wojewody Pomorskiego z dnia 22. 4. 24 r. w sprawie obwodów służbowych poszczególnych Urzędów Miar w Województwie Pomorskiem.

Podaję do wiadomości, że w Województwie Pomorskiem istnieją cztery Urzędy Miar, podlegające bezpośrednio Naczelnikowi Okręgu legalizacji narzędzi mierniczych w Poznaniu ul. Wały Jagiełły 2. b. telefon 33—93.

Obwody służbowe poszczególnych Urzędów Miar przedstawiają się następująco:

1) Urząd Miar w Toruniu, mieszczący się przy ulicy Mickiewicza 83. obejmuje powiaty: toruński (miasto i wieś), brodnicki, działdowski, lubawski i wąbrzeski.
2) Urząd Miar w Grudziądzu, ul. Tuszewska Grobla 56-powiaty: grudziądzki (miasto i wieś), Chełmiński, gniewski i świecki,
3) Urząd Miar w Chojnicach, ul. Gockowskiego 8-powiaty: chojnicki, sępoleński, starogardzki i tucholski.
4) Urząd Miar w Kartuzach, ul. Jeziorna 3. (nowo utworzony) - powiaty: kartuski, kościerski, pucki, tczewski i wejherowski.

Za Wojewodę: (—) St. Celichowski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 1. 4. 1924 r.

Starosta: Lipski.

289.
Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego z dnia 14. 4. 1924 r. w sprawie wykazu towarów, których wywóz za granicę Państwa jest zabroniony.

Zawiadamiam, że rozporządzeniem Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 18. 3. 24 r. (Monitor Polski nr. 75 z dnia 31. 3. 24 r. poz. 213) wprowadzono z dniem 7 kwietnia br. zakaz wywozu za granicę Państwa:

1) kory drzewa korkowego nieobronionej i jej odpadków (poz. taryfy celnej 58 p. 4 a).
2) kory drzewa korkowego mielonej na trociny i proszek (poz. taryfy celnej 58 p. 4 b).

Za Wojewodę: (—) St. Celichowski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości i przestrzegania.

Puck, dnia 25. 4. 1924 r.

Starosta: Lipski.

290.
Zatwierdzenie rendanta Kasy Gminnej w Karwi.

Jako rendanta Kasy Gminnej w Karwi zatwierdziłem p. Antoniego Bizewskiego z Karwi.

Puck, dnia 22. 5. 1924 r.

Starosta: Lipski.

291.
Obwieszczenie
dot. zniesienia zarządzenia w sprawie płonicy w Borze.

Lekarz Powiatowy doniósł urzędowo, że płonica w gminie Bór wygasła. Wobec tego znoszę zarządzenie moje z dnia 22. 2. 1924 r. ogłoszone w Orędowniku Urzędowym nr. 12 poz. 121.

Puck, dnia 30. 5. 1924 r.

Starosta: Lipski.

292.
Do Pomorskich Rybaków!

Spółdzielnia rybacka „Przyszłość“ w Toruniu rozpoczyna swą działalność, zaopatrzoną w dostateczny kapitał obrotowy, lodownie w Laskowicach i chłodnię z lodownią w Toruniu. Do zakupu ryb i ich egspedjowania na wewnętrzne rynki krajowe zostali upoważnieni przez spółdzielnie panowie Władysław Betyna z Bydgoszczy i Bolesław Olkiewicz ze Złotorji. Spółdzielnia ma zabezpieczony zbyt ryb na dogodnych warunkach komisowych na pośrednictwem Związku Producentów Ryb w Warszawie, ul. Rybaki nr. 18. panowie Betyna i Olkiewicz będą płacili gotówką za nabyty od dostawców towar i wydawali formalne kwity, które należy zachować dla rocznych obrachunków dywidendy.

Ci, z dostawców, którzy mieszkają w niedogodnych warunkach komunikacyjnych; co powoduje znaczny koszt dojazdu do nich agentów Spółdzielni, postąpią najkorzystniej dla siebie i dla Spółdzielni o ile bezpośrednio sami prześlą towar naszemu komisjonerowi Związkowi Producentów Ryb w Warszawie ul. Rybaki nr. 18. Po utrzymaniu z Warszawy wiadomości, że ryby tam nadeszły, Spółdzielnia przekaże tym dostawcom połowę w przybliżeniu ich należności, resztę zaś po sprzedaniu ryb i otrzymaniu rachunków z Warszawy, co nastąpić ma z reguły nie później jak 14 dni po wysłaniu towaru. Wysyłając towar do Związku Producentów Ryb, należy jednocześnie telegrafować, ile kilogramów się wysyła i czy towar adresowany jest na Warszawę Gdańską, czy na Warszawę Główną. O ile towar idzie przez Grudziądz, Mławę, to przychodzi na Warszawę Gdańską, o ile zaś przez Bydgoszcz i Toruń na Warszawę Główną. Na telegramie zawiadamiającym o wysłaniu ryb dostateczny jest taki adres: Warszawa Proryby. Fracht należy adresować: Warszawa Związek Producentów Ryb ul. Rybaki nr. 18. Wysyłający towar sami w sprzedaż komisowo opłacają koszta przewozu i ponoszą sami ryzyko, ale też odnoszą przeważnie większe korzyści, gdyż Spółdzielnia będzie pobierała tylko niskie komisowe. Ci, którzy przedadzą towar za gotówką, nie ponoszą ryzyka ale też i mniejsze odnoszą korzyści, gdyż Spółdzielnia ponosząc sama ryzyko takich transportów, musi bardziej dbać o swój zysk. W każdym razie na podstawie próbnych transakacji i transportów, które już były robione, można twierdzić, że rybacy, którzy oddadzą swój towar do Spółdzielni, czy to za gotówkę, czy w komis, wyjdą na tem lepiej, niż ci, którzy sprzedają przekupniom. W zależności od tego, czy rybacy zrozumieją swój interes i czy będą dążyli do ułatwienia pierwszych kroków Spółdzielni będzie też i rozwój i rozkwit tej ostatniej. O ile Spółdzielnia pozyska większe ilości ryb, pozyska też i zaufanie władz; od tego zaufania zależne są dalsze kredyty rządowe dla Spółdzielni, a w razie pozyskania dalszych niskoprocentowych kredytów rządowych można będzie myśleć o zorganizowaniu handlu sieciami.

Wiemy, że czeka nas walka ze zorganizowanymi handlarzami, którzy tak łatwo nie wypuszczą ze swych rąk ofiar. Tę walkę już handlarze żydzi rozpoczęli, a dowodem tego to fakt, że z chwilą gdy Spółdzielnia rozpoczęła zakup ryb, handlarze podnieśli cenę zakupu ryb na jeziorach prawie podwójnie, tak że obecnie jest ona równa cenie detalicznej sprzedaży w Warszawie. Handlarze, jak widząc z tego, zdecydowali się przez jakiś czas nawet ponosić stratę, byle Spółdzielnia ryb nie mogła zakupywać, bo sądzą, że się zniechęcimy a oni potem ponownie bez konkurencji będą mogli was wyzyskiwać.

Rybacy! Czyż dla chwilowej wyższej ceny pójdziecie z żydami, przeciw Waszej Spółdzielni, po to, aby póżnej stać się ponownie ofiarą wyzysku handlarza, przeważnie żyda?

Spółdzielnia niechce Wam dużo obiecywać gdyż cały jej byt zależy od tego, czy Wy ją sami poprzecie. Wiedzcie, że Spółdzielnia nie chce zarobić na funcie, ona chce byście Wy mogli w przyszłości otrzymywać lepsze ceny, niż wam płacą handlarze. Lecz Spółdzielnia może egzystować kontentując się małym zyskiem na funcie tylko wtedy, gdy tych funtów do handlu będzie miała dużo od Was.

Przyszłość Spółdzielni, to przyszłość Wasza i Waszych dzieci, to wyzwolenie z niewoli paskarskiej handlu rybnego; przyszłość ta w Waszych rękach. Z ufnością w powodzeniu wspólnej sprawy rybackiej rozpoczynamy naszą działalność „w Imię Boże“.—

Sp. R. „PRZYSZŁOŚĆ“.

OGŁOSZENIA.

SZTANDARY

dla stowarzyszeń, korporacji, pułków i młodzieży szkolnej poleca

Fabryka sztandarów

Julj. Zimnisz, Poznań

ul. Podgórna 14. II. piętro

wejście z placu Świętokrzyskiego.

Na żądanie przesyła się kosztorysy.

Odpowiedzialny redaktor: Przewodniczący Wydziału Powiatowego. Drukiem „Gazety Kaszubskiej“ w Wejherowie.